

🌀 **שם המחקר:** "לפי שהם אדם מ'שראל" המשמעות המוענקת לטיפול בבן משפחה עם מוגבלות שכלית-

התפתחותית בחברה החרדית: הזדמנויות ואתגרים בהתערבות רגישת-תרבות

🌀 **שנה:** 2022

🌀 **סוג מחקר:** מחקר

🌀 **מס' קטלוגי:** 890-93-2018

🌀 **שמות החוקרים:** פרופ' ענת פרוינד וד"ר עמית צריקר

🌀 **רשות המחקר:** אוניברסיטת חיפה.

המלצות למחקרי המשך

מחקר זה עסק בהתמודדותם של הורים מהחברה החרדית (כמו גם של העובדות הסוציאליות המסייעות להם) בכל הנוגע לטיפול בילדים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית (מש"ה) בחברה החרדית. המחקר התמקד בהיבטים שונים של דרכי ההתמודדות של ההורים בחברה החרדית, לרבות מקומה של האמונה הדתית. מתוך ממצאי המחקר, עלה הצורך בקידום מחקרי המשך שיוכלו להרחיב ולהעמיק את ההבנה על אודות אופן ההתמודדות והטיפול בילד עם מש"ה בחברה החרדית. כך, למשל, במחקרי המשך כדאי להשלים את המארג השלם של התא המשפחתי המטפל בילד עם מש"ה בחברה החרדית, כמו למשל בני המשפחה הגרעינית והמורחבת.

במחקר זה עלה עוד כי על אף דאגתה של החברה החרדית לחבריה, לרבות הקמת תמיכות המוצעות לאנשים נזקקים, הרי שהחברה החרדית עודנה מתייחסת לזר ולשונה מתוך נקודת מבט סטיגמטית שכוללת גם דעות קדומות כלפי אנשים עם מוגבלות בכלל וכלפי אנשים עם מש"ה בפרט. לאור ממצאים אלו, ראוי להקדיש התייחסות מחקרית לעמדותיהם של רבני הקהילה ופרנסיה, המשפיעים במישרין ובעקיפין על תפיסותיה ועל עמדותיה של החברה החרדית כולה. במידה ונוכל ללמוד על עמדותיהם של מנהיגי הציבור החרדי, נוכל לשאוף לשינוי תפיסותיהם הסטיגמטיות של המשתתפים לחברה החרדית.

מחקרי המשך נוספים עשויים לכלול מחקר השוואתי בין קבוצות שונות, דהיינו הורים המתמודדים עם גידולו של ילד עם מש"ה באוכלוסיות שונות, כגון הורים מהחברה החרדית לעומת הורים מהחברה החילונית או הדתית. לצד מחקרים אלו, ניתן להציע מחקרים לבחינה של מופעה הנוספים של הסטיגמה בחברה החרדית כלפי אוכלוסיות נוספות, כגון מתמודדי נפש, אנשים עם נכויות נוספות (מעבר למש"ה) וכן הלאה.

• [לפריט המלא](#)

• [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

• [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)